

Aanvullende gegevens

Inv. nr. 183

Dorp Hoornaar

Gemeente Giessenlanden

Eigenaar SIMAV (sinds 1970)

Type wipwatermolen

Functie tot 1967 het bemalen van de polder Het Land der Zes Molens

Bouwjaar 1683

Opvoerhoogte bij zomerpeil 0,70 m bij winterpeil 0,90 m

Vlucht 26,70 m

Wiekvorm Oud-Hollands (sinds 1970)

Bovenas N.S.B.M., Feyenoord (1847)

Roeden binnenroede: Bremer, Adorp, nr. 182 (1970)

buitenroede gelaste stalen roede, merk onbekend (1983-1984)

Wateras gietijzer, fabricage-gegevens onbekend

Sintelstuk gietijzer, fabricage-gegevens onbekend

Scheprad diameter: 5,53 m breedte: 0,47 m

Historische en technische bijzonderheden

Uit de polderrekeningen van 1683 blijkt dat de Oudendijkse Molen in dat jaar nagenoeg geheel werd vernieuwd.

Herstelwerkzaamheden

Tijdens de herstelwerkzaamheden van 1941 werd een houten buitenroede door de opzichter van de polder nog bruikbaar verklaard. Molenmaker Van Bussel vond de roede echter te onbetrouwbaar om er zijn stroomlijnsysteem op aan te brengen.

Korte tijd daarna brak de roede bij een zware nachtelijke storm.

Een nieuwe roede werd geleverd door de firma Gebrs. B. Pot in Kinderdijk. Deze buitenroede werd van het Van Bussel-systeem voorzien.

In 1943 werden de voor- en achtervelgen van het bovenwiel en de bovenschijfloop vervangen.

Voor de schijven van de schijfloop werd gebruik gemaakt van een kwalitatief nog goede schijfloop van een molen uit het Rijnland. Van deze schijven werden de gaten, waarin de staven waren opgesloten, afgezaagd waarna er nieuwe segmenten werden aangelijmd en voorzien van het juiste aantal stafgaten op de gewenste steek.

November 1967

In november 1967 brak tijdens het malen de binnenroede. Het polderbestuur vond de herstelkosten te hoog en zette de molen stil. In 1970 werd de molen eigendom van de regionale molenstichting. In hetzelfde jaar werd een nieuwe Bremer-roede gestoken die oudhollands werd opgehekt.

Bij plaatsing hiervan bleek dat de buitenroede, nog voorzien van het systeem Van Bussel, onbetrouwbaar was. In afwachting van vervanging werd de roede toen meteen van het hekwerk ontdaan.

Restauratie 1983-1984

In 1983-1984 werd een belangrijke restauratiebeurt aan de molen uitgevoerd door de firma Woudenberg uit Ameide. Hierbij werden een groot deel van het bovenhuis, de staart en het wiekenkruis vernieuwd.

Ook werden deuren en kozijnen en het rietdek van de ondertoren vernieuwd. Op 5 oktober 1984 werd de molen door M.W. Schakel, burgemeester van Hoornaar, Noordeloos en Hoog-Blokland, opnieuw in gebruik gesteld door het lichten van de vang.

Bijzonderheid

Een bijzonderheid is dat de molen geen evenaar heeft tegen het rechterzijbint van het bovenhuis maar een binnenvangstok tegen de binnenzijde van het trapbint. Hierdoor hangt het vangtouw links van de trap. Een soortgelijke binnenvangstok hebben de twee molens van de polder De Banne van Gorinchem en Kwakernaat.

VERSIERINGEN EN INSCRIPTIES

In de windvaan is het jaartal 1984 aangebracht ter herinnering aan de restauratie.

In de borstnaald is een gekroonde w uitgehakt, het logo van het restauratiebedrijf Koninklijke Woudenberg b.v. die de recente restauratie uitvoerde.

Tevens zijn in deze vernieuwde borstnaald de initialen A.V.D.H. en het jaartal 1817 gehakt, welke inscripties ook voorkwamen in de vroegere naald.

Niet bekend is of in dat jaar alleen de naald of ook andere delen van het bovenhuis zijn vernieuwd.

De initialen A.v.d.H. staan voor Adriaan van der Haven, destijds een bekend molenmaker uit Slingeland.

In de frontmuur van de achterwaterloop is een peilsteen aangebracht die de hoogte van het (oude) Amsterdamse Peil aangeeft.

Overgenomen uit het boek: "Van maalwerktuigen tot cultuurmonumenten" van de Stichting Publikaties Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.